

Programma 1. Sociaal Domein

Inleiding

Het college heeft voor het sociaal domein in het collegewerkprogramma drie pijlers vastgesteld. De motivatie voor deze drie pijlers leest u terug in het collegewerkprogramma 2022-2026: "Stabiel en daadkrachtig voor Woensdrecht."

Aan elke pijler is een hoofddoelstelling toegevoegd die voor het sociaal domein voor deze collegeperiode relevant is en waar richtinggevend op gestuurd wordt. Hieronder staan de drie pijlers en de drie hoofddoelstellingen voor u beschreven.

- Pijler 1 We behouden wat met zorg en aandacht is opgebouwd
Hoofddoelstelling pijler 1: Er wordt onderhoud op het bestaande gevoerd en er blijft voldaan worden aan wettelijke verplichtingen en kaders. Als blijkt dat het beter kan of moet, wordt er op verbetering ingezet.
- Pijler 2 Hulp en/of ondersteuning is slim verbonden: Vraagwijzer Woensdrecht
Hoofddoelstelling pijler 2: Op - en afschaling van hulp en/of ondersteuning wordt nog beter ingericht. Niet alleen via gecontracteerde hulp en ondersteuning, maar ook zeker met inzet en waardering van sociale netwerken, ervaringsdeskundigheid en burgerinitiatieven.
- Pijler 3 Samenwerken
Hoofddoelstelling pijler 3: Samenwerking levert een toevoeging aan de kwaliteit van ons lokale zorglandschap. Afspraken met partners zijn ondersteunend aan elkaar: het sociaal netwerk van onze inwoners, ingekochte maatwerkvoorzieningen en voorzieningen in de sociale basis.

Jaarstukken 2023

In deze jaarstukken 2023 kijken we terug naar de doelstellingen die voor de diverse beleidsonderdelen zijn gemaakt. We hebben in beeld gebracht of en in hoeverre de vooraf bepaalde te nemen maatregelen zijn gerealiseerd. Wij zijn van mening dat 2023 een jaar is waarop we met trots kunnen terugkijken op ons sociaal domein, waarin veel jonge, oude(re) en tijdelijke inwoners geholpen zijn met hulp en ondersteuning.

Verbonden partijen en samenwerkingspartners

Bij de realisatie van doelstellingen en effecten in het programma Sociaal Domein zijn onder meer de navolgende organisaties betrokken: Intergemeentelijke Sociale Dienst (ISD) Brabantse Wal, WVS-Groep, GGD West-Brabant, Regionale Ambulance Voorziening (RAV) Brabant Midden-West-Noord, Regionaal Bureau Leerplicht, Veilig Thuis West-Brabant, Brede Welzijnsinstelling (BWI) en het Zorg Inkoop en Informatie Team (ZI2T).

Wat geven we uit aan programma 1. Sociaal Domein?

Op grond van art. 5.1 van de Financiële Verordening gemeente Woensdrecht 2019 autoriseert de raad met het vaststellen van de begroting de totale lasten en de totale baten per programma.

Bedragen in €	Primaire Begroting 2023	Begrotings-wijzigingen 2023	Begroting 2023 (incl. wijzigingen)	Realisatie 2023	Verschil 2023
Baten	7.271.307	873.339	8.144.646	7.899.213	-245.433
Lasten	-30.159.907	-1.906.015	-32.065.922	-31.125.443	940.479
Saldo	-22.888.600	-1.032.676	-23.921.276	-23.226.231	695.045

1.1 Sociale veerkracht

Wat wilden we bereiken?

Ten behoeve van iedere dorpskern ontwikkelen en bouwen we aan een laagdrempelig hulp- en ondersteuningsstructuur waarbij zelfregie van de inwoner uitgangspunt blijft.

Welke maatregelen hoorden daar bij?

We faciliteren de adviesraad Sociaal Domein om gevraagd en ongevraagd advies te geven dan wel zelf initiatieven te ontplooiën.

Stand van zaken

De adviesraad Sociaal Domein is gefaciliteerd om hun rol als adviesraad te kunnen vervullen.

We vragen partners in het voorliggend veld om als onderbouwing van de subsidieaanvraag, op basis van hun expertise en de sociale kaart per kern, te komen tot een onderbouwd en onderling afgestemd, kern specifiek aanbod.

Stand van zaken

Onze partners werken nu voornamelijk nog gemeentebreed. Met het project Vraagwijzer willen we meer dorpsgericht gaan werken. Dit wordt in 2024 verder uitgewerkt.

We vragen subsidienten ook vrijwilligers, ervaringsdeskundigheid en burgerinitiatieven in te zetten.

Stand van zaken

De subsidiënten hebben de gemaakte afspraken opgepakt. Dit wordt in 2024 verder uitgewerkt.

Wat geven we uit aan 1.1 Sociale Veerkracht?

Bedragen in €	Primaire Begroting 2023	Begrotings-wijzigingen 2023	Begroting 2023 (incl. wijzigingen)	Realisatie 2023	Verschil 2023
Baten	0	99.572	99.572	64.662	-34.910
Lasten	-1.885.464	-222.686	-2.108.150	-2.014.777	93.373
Saldo	-1.885.464	-123.114	-2.008.578	-1.950.116	58.462

Wat veroorzaakt het verschil?

Het gedeelte van de ontvangen middelen in het kader van leefstijlakoord is niet volledig uitgegeven. Een deel van deze ontvangen middelen is meegenomen naar 2024 en een deel (wordt) terugbetaald aan het Rijk.

De uitgaven op het budget actiekaarten zijn lager uitgevallen en daarbij is een deel van deze uitgaven verschoven naar product 1.6 Gezondheid en Sport. Daarnaast heeft de BWI geen beroep gedaan op de gereserveerde middelen m.b.t. exploitatie Blickvelt en de uitgaven aan bezetting van de balie door BWI zijn lager uitgevallen.

1.2 Integrale toegang Sociaal Domein

Wat wilden we bereiken?

We zetten in op doorontwikkeling van informatie, advies en ondersteuning op het Sociaal Domein (Vraagwijzer Woensdrecht).

Welke maatregelen hoorden daar bij?

Maatwerkvoorzieningen worden beschikbaar gesteld als hulp en/of ondersteuning niet voorliggend kan worden aangeboden.

Stand van zaken

Om alle voorliggende voorzieningen beter in beeld te krijgen, ontwikkelen we een sociale kaart per dorpskern, die zowel goed toegankelijk is voor onze inwoners, alsook voor de medewerkers van de gemeentelijke organisatie, zoals de medewerkers van de servicelijn, intake-medewerkers en de indicatiestellers voor maatwerkvoorzieningen. Hiermee kan er bij een hulp- en/of ondersteuningsvraag al een eerste screening plaatsvinden alvorens naar maatwerk wordt doorverwezen.

Daarnaast proberen we via data-analyses en gesprekken in de dorpen steeds een up-to-date beeld te hebben van de behoeftes in de dorpen, om het voorliggende aanbod aldaar te optimaliseren, zodat de druk op maatwerkvoorzieningen uiteindelijk af zal nemen.

Op basis van de evaluatie van de pilot wijk-GGD'er eind 2022 hebben we de intentie deze werkwijze voort te zetten in 2023.

Stand van zaken

Op basis van de evaluatie zijn de uren van de wijk-GGD'er uitgebreid tot 24 uur. Deze uitbreiding wordt vanaf 2025 structureel in de begroting opgenomen.

Wat geven we uit aan 1.2 Integrale toegang Sociaal Domein?

Bedragen in €	Primaire Begroting 2023	Begrotings-wijzigingen 2023	Begroting 2023 (incl. wijzigingen)	Realisatie 2023	Verschil 2023
Baten	0	0	0	0	0
Lasten	-73.079	-77.128	-150.207	-54.341	95.866
Saldo	-73.079	-77.128	-150.207	-54.341	95.866

Wat veroorzaakt het verschil?

In 2023 is begonnen met de uitrol van het project VraagWijzer Woensdrecht. Hiervoor is een deel van de POK (Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag) middelen vanuit het budget

Integrale toegang Sociaal Domein ingezet. Het resterende deel van de POK-middelen wordt grotendeels overgeheveld naar 2024 voor de verdere implementatie van VraagWijzer Woensdrecht.

Daarnaast is minder uitgegeven aan onafhankelijke cliëntenondersteuning en aan jeugdgezondheidszorg dan geraamd.

1.3 Werk en inkomen

Wat wilden we bereiken?

<i>We vergroten de kansen van inwoners (met afstand tot de arbeidsmarkt) op werk.</i>

Welke maatregelen hoorden daar bij?

Inburgeringsplichtigen worden begeleid én leren de Nederlandse taal op een niveau waarmee zij zich goed kunnen redden in onze samenleving, aangevuld met kennis van de Nederlandse samenleving en gewoontes.

Stand van zaken

De taken van de Wet Inburgering 2021 zijn belegd bij de ISD Brabantse Wal (ISD) en Steunpunt Statushouders van de Brede Welzijnsinstelling (BWI). De ISD richt zich op de brede intake van inburgeringsplichtigen waarna een persoonlijk Plan Inburgering en Participatie (PIP) wordt opgesteld. In 2023 heeft de ISD 31 PIP's opgesteld. Ook monitort de ISD de toestroom van inburgeringsplichtigen in de verschillende leerroutes. Tulp Training voert de onderwijsroute uit en Echt Nederlands de B1-route en de zelfredzaamheidsroute. In 2023 zaten 19 inburgeringsplichtigen in de B1-route en 12 in de zelfredzaamheidsroute. Steunpunt Statushouders van de BWI voert de maatschappelijke begeleiding van het participatieverklaringstraject uit. Het participatieverklaringstraject bestaat uit een inleiding van de Nederlandse kernwaarden. In 2023 hebben 19 inburgeringsplichtigen een participatieverklaring ondertekend.

We ondersteunen inwoners die over de landsgrens (willen gaan) werken.

Stand van zaken

In 2023 heeft gemeente Woensdrecht maandelijks de deuren opengesteld voor de fysieke spreekuren van het Grens Informatie Punt (GIP). In deze spreekuren heeft het GIP inwoners kosteloos van informatie en advies voorzien over grensoverschrijdend werken, wonen, studeren en ondernemen. In totaal heeft het GIP 195 keer eerstelijns en 102 tweedelijns informatie en advies verleend aan Nederlandse en Belgische burgers en ondernemers. Ook is halverwege 2023 een samenwerking gestart tussen het GIP en EURES om de informatievoorziening voor inwoners uit te breiden. Concreet betekent dit dat sinds half 2023 de fysieke spreekuren gezamenlijk worden gedraaid door zowel het GIP als EURES. In totaal heeft EURES hiermee al 10 inwoners gesproken die zijn voorzien van maatwerkadvies op het gebied van arbeidsmarktinformatie, diplomawaardering, sollicitatietips en cultuurverschillen.

We voorzien in passende trajecten die in een sluitende keten worden aangeboden (arbeidsmatige dagbesteding, leertrajecten en sociale activering).

Stand van zaken

Door de ISD Brabantse Wal (ISD) wordt via het Werkcentrum ingezet op het begeleiden van bijstandsgerechtigden naar de arbeidsmarkt. Door het bezoeken van bedrijven, het aansluiten bij

regionale gremia en het afstemmen met de beleidsmedewerker economie worden ontwikkelingen op de arbeidsmarkt nauw in de gaten gehouden. In 2023 heeft het Werkcentrum bijvoorbeeld meegedaan aan de week van Kijk Binnen Bij Bedrijven, georganiseerd door Samen in de Regio.

De ketensamenwerking tussen de ISD, Werkplein Hart van West-Brabant en WVS is in 2023 doorgezet, waarbij het de bedoeling is dat er steeds meer samengewerkt wordt als één bedrijf. In 2023 hebben 11 inwoners deelgenomen aan een ontwikkeltraject van het WVS. Deze ontwikkeltrajecten zijn het resultaat van de eerder opgetuigde proeftuinen en hebben als doel mensen meer kansen te bieden op betaald werk op de reguliere arbeidsmarkt. Daarnaast zijn in 2023 12 inwoners geplaatst in beschut werk.

Bovendien heeft de trajectbegeleider Startpunt naar Werk, dat is ondergebracht bij de Brede Welzijnsinstelling (BWI), actief ingezet de sociale activering van inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Na aanmelding van een inwoner via de ISD, gaat de trajectbegeleider met de inwoner in gesprek. Ook komen bij de trajectbegeleider van Startpunt naar Werk individuele hulpvragen terecht.

Wat wilden we bereiken?

<i>We zetten in op het tegengaan van armoede.</i>
--

Welke maatregelen hoorden daar bij?

We blijven investeren in bekendheid van inkomensondersteunende voorzieningen.

Stand van zaken

In 2023 heeft de gemeente Woensdrecht via sociale media, de Woensdrechtse Bode en de nieuwsbrieven ingezet op het vergroten van de bekendheid van inkomensondersteunende voorzieningen. Dit is zo veel als mogelijk op strategische momenten gedaan. Concrete voorbeelden zijn de aandacht voor de collectieve ziektekostenverzekering, de campagnes van verbonden organisaties en de meterkastkaart. In de maanden november en december 2022 is veel aandacht besteed aan het aanvragen van de collectieve ziektekostenverzekering voor 2023. In de cijfers is terug te zien dat het aantal deelnemers is toegenomen met 15, namelijk 378 in 2022 ten opzichte van 393 in 2023. Ook geeft de gemeente Woensdrecht aandacht aan campagnes van organisaties die wij ondersteunen, zoals de Kies een Club campagne van Jeugdfonds Sport & Cultuur in de maand september 2023, waardoor ouders gemakkelijker een aanvraag kunnen doen. Tot slot is de meterkastkaart, waarop verschillende inkomensondersteunende voorzieningen zijn weergegeven, twee keer geactualiseerd in 2023.

We blijven inzetten op vroegsignalering en passende voorzieningen, in samenwerking met alle ketenpartners.

Stand van zaken

In 2023 is het proces rondom vroegsignalering op Brabantse Wal niveau geëvalueerd. Op basis hiervan is het digitale systeem, waarin de vroegsignalen binnenkomen, aangepast. Daarnaast zijn er ruim 60

nieuwe convenanten gesloten met landelijke, regionale en lokale partners om vroegsignalen te ontvangen. Denk hierbij aan energiebedrijven, waterbedrijven en woningstichtingen. In totaal hebben we 618 vroegsignalen ontvangen in 2023. Al deze inwoners zijn benaderd met een hulpaanbod waardoor betalingsachterstanden niet konden doorgroeien tot problematische schulden met eventuele aanverwante problematiek. In de gevallen waar sprake is van multi-problematiek, worden regietafels ingezet. De gemeente stelt hierin een plan van aanpak op samen met de inwoner en verwante hulpverleners.

We maken inwoners bewust van maatregelen die zij zelf kunnen nemen om het huishoudboekje op orde te houden.

Stand van zaken

In 2023 hebben voorliggende voorzieningen in gemeente Woensdrecht inwoners geholpen met financiële vragen. In dit geval WijZijn en Steunpunt Grip op Geld dat is ondergebracht bij de Brede Welzijnsinstelling (BWI). Bijvoorbeeld, WijZijn speelt een rol bij gedragsverandering als inwoners uit schulden komen. Steunpunt Grip op Geld van de BWI draait op de dinsdag spreekuren voor inwoners om hen bij te staan bij uiteenlopende financiële vraagstukken.

Wat geven we uit aan 1.3 Werk en inkomen?

Bedragen in €	Primaire Begroting 2023	Begrotings-wijzigingen 2023	Begroting 2023 (incl. wijzigingen)	Realisatie 2023	Verschil 2023
Baten	6.672.368	424.172	7.096.540	7.105.283	8.743
Lasten	-10.242.916	-1.325.139	-11.568.055	-11.739.416	-171.361
Saldo	-3.570.548	-900.967	-4.471.515	-4.634.133	-162.618

Wat veroorzaakt het verschil?

Het product 1.3 Werk en Inkomen sluit af met een negatief resultaat. In totaal is er een tekort van € 163.000. De middelen die we vanuit het Rijk ontvangen voor de Wet Sociale Werkvoorzieningen (WSW) worden volledig afgedragen aan de ISD/WVS. Deze ontvangsten vanuit het Rijk zijn verantwoord onder product 5.5 Financiën. De uitgaven zijn daarentegen verantwoord onder product 1.3 Werk en Inkomen. Met andere woorden, tegenover een tekort van € 179.000 op de post sociale werkplaatsen (product 1.3) staat een overschot in product 5.5. Feitelijk komt het saldo (exclusief bijdrage sociale werkplaatsen) voor product 1.3 Werk en Inkomen uit op een positief resultaat van € 16.000.

Op de post inburgering nieuwkomers is een overschot te zien. Gebleken is dat in het verleden te laag is ingezet op inburgering. Voor 2024 zullen nieuwe afspraken gemaakt worden over extra inzet op dit gebied en de verwachting is dat dit budget dan volledig benodigd zal zijn.

Door een positief resultaat van de WVS hebben we een teruggave ontvangen.

Daarnaast zijn op de posten BUIG en participatie tekorten ontstaan. Binnen participatie is, door het niet verder inzetten op een project, budget vrijgekomen. Dit valt echter weg tegen de kosten op beschut werk omdat in 2023 extra personen zijn geplaatst boven de ministeriële taakstelling. Ook is

meer uitgegeven aan bijstand. Een belangrijke reden is de hoge instroom van statushouders die in de tweede helft van 2023 heeft plaatsgevonden.

Op de post bijzondere bijstand is een klein tekort te zien. Statushouders die worden gehuisvest, ontvangen vanuit de bijzondere bijstand een inrichtingskrediet. Deze kosten vallen echter weg tegen het hoge bedrag aan terugvorderingen op de bijzondere bijstand.

Tot slot is op de post minimabeleid een overschot ontstaan. Een belangrijke reden is dat er minder is uitgegeven via het noodfonds. Een groot deel van het overschot is overgeheveld naar 2024.

1.4 Maatschappelijke ondersteuning

Wat wilden we bereiken?

<i>We houden het huidige productenaanbod van Wmo-maatwerkvoorzieningen op peil.</i>

Welke maatregelen hoorden daar bij?

De kwaliteit van het productenaanbod borgen we door interne en externe controles.

Stand van zaken

De kwaliteit van het productenaanbod borgen we door interne en externe controles. We meten de kwaliteit van ons productenaanbod op verschillende manieren. Zo is dit onderdeel van het cliëntervaringsonderzoek, waaruit blijkt dat 88% van de ondervraagden aangeeft het aanbod passend te vinden en geen behoefte te hebben aan ander aanbod. Daarnaast voeren we maandelijks, steekproefsgewijs (op klantniveau) intern controle uit, gericht op kwaliteit van aanbod. Ook wordt klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd als onderdeel van overeenkomsten met leveranciers en zorgaanbieders binnen de Wmo.

We voeren een cliëntervaringsonderzoek uit en richten ons op eventuele verbeterpunten.

Stand van zaken

Het cliëntervaringsonderzoek is ook in 2023 uitgevoerd. De resultaten van het onderzoek over 2023 worden pas in de loop van 2024 verwacht. In 2023 ontvingen we de resultaten over 2022. We kregen van onze inwoners een 8,4 als totaal rapportcijfer op de Wmo. Maar liefst 86% van de ondervraagden vindt de kwaliteit van de ondersteuning die zij krijgen goed en benoemt dat ondersteuning die zij krijgen, past bij de hulpvraag. Eén van de aanbevelingen was om de resultaten van het onderzoek te delen met Wmo-consulenten en zorgaanbieders. Dit hebben we gedaan. Tweede aanbeveling betrof de bekendheid van cliëntondersteuners. Ook deze aanbeveling is opgevolgd, onder andere door inzet van (sociale) media om de bekendheid van onze cliëntondersteuners nog beter onder de aandacht te brengen.

Wat wilden we bereiken?

<i>We borgen de lokale uitvoering van Beschermd Wonen.</i>
--

Welke maatregelen hoorden daar bij?

Bij het opstellen van de lokale visie betrekken we de adviesraad sociaal domein.

Stand van zaken

Het opstellen van een lokale visie voor Beschermd Wonen is uitgesteld. De Adviesraad Sociaal Domein wordt betrokken bij het opstellen van de visie.

In de tweede helft van 2023 vindt tussentijdse evaluatie plaats op het implementatieproces rondom lokale indicatiestelling Beschermd Wonen.

Stand van zaken

De evaluatie heeft in oktober 2023 plaatsgevonden. Hieruit kan worden geconcludeerd dat de implementatie van lokale indicatiestelling voor maatwerkvoorzieningen Beschermd Wonen goed en volgens planning verloopt. Daarbij is ook aandacht voor verbetering, wat zich met name richt op de nadere uitwerking van het implementatieproces, zoals het verder inrichten van (interne) werkprocessen. Met deze punten zijn we reeds aan de slag - zo is onlangs een contractbeheerder gestart - en gaan we ook na 2023 verder met de uitwerking van onze werkprocessen.

We ontwikkelen een lokale visie op Beschermd Wonen.

Stand van zaken

Vanaf 1 januari 2024 zou de Wet Woonplaatsbeginsel en het nieuw verdeelmodel voor financiële middelen voor Beschermd Wonen (BW) worden ingevoerd. Hiermee wordt geborgd dat alle gemeenten zelf verantwoordelijk worden, en ook zelf middelen ontvangen, voor de uitvoering van BW. De ingangsdatum is echter door het Rijk uitgesteld tot minimaal 1 januari 2025. Ook de opdracht aan gemeenten om per 1 januari 2024 een WoonZorgVisie gereed te hebben, waarvan Beschermd Wonen onderdeel van zal uitmaken, heeft het Rijk met één jaar uitgesteld. Deze (wettelijke) randvoorwaarden zijn nodig om de kaders voor een lokale visie te bepalen. Daarom is het doel om een lokale visie te ontwikkelen in 2023 niet behaald en hebben we in 2023 ingezet op het uitwerken van het regionaal uitvoeringsprogramma conform de vastgestelde Regiovisie Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang 2023 - 2028.

Wat wilden we bereiken?

<i>We zetten in op de brede aanpak dak- en thuisloosheid.</i>
--

Welke maatregelen hoorden daar bij?

In 2023 faciliteren we de voortzetting van projecten behorende bij deze brede aanpak, waardoor we bijdragen aan het terugdringen van dakloosheid in onze regio.

Stand van zaken

In 2023 hebben we ingezet op regionale projecten en is input opgehaald bij alle regionale werkgroepen. In deze werkgroepen zijn gemeenten, zorgaanbieders en woningcorporaties van regio West-Brabant West vertegenwoordigd. Deze input heeft onder andere geleid tot samenwerkingsafspraken in het kader van duurzame huisvesting en begeleiding voor kwetsbare doelgroepen.

Samen met regio West-Brabant West, ontwikkelen we een lange termijn aanpak waarin we inzetten op preventie, vernieuwing van de opvang en wonen met (levensbrede) begeleiding.

Stand van zaken

De regiovisie 'Beschermd wonen en maatschappelijke opvang 2023 - 2028' van regio West-Brabant West is op 23 maart 2023 vastgesteld door de gemeenteraad van de gemeente Woensdrecht.

Wat geven we uit aan 1.4 Maatschappelijke ondersteuning?

Bedragen in €	Primaire Begroting 2023	Begrotings-wijzigingen 2023	Begroting 2023 (incl. wijzigingen)	Realisatie 2023	Vershil 2023
Baten	171.664	13.396	185.060	196.737	11.677
Lasten	-7.575.315	618.717	-6.956.598	-6.865.501	91.097
Saldo	-7.403.651	632.113	-6.771.538	-6.668.764	102.774

Wat veroorzaakt het verschil?

Het overschot op product 1.4 ontstaat grotendeels op het budget voor Beschermd Wonen (BW). Gemeente Bergen op Zoom ontvangt als centrumgemeente middelen van het Rijk voor de uitvoering van Beschermd Wonen in onze regio. Hierbij is sprake van financiële solidariteit, wat inhoudt dat regiogemeenten budget overhevelen naar de centrumgemeente wanneer de middelen vanuit het Rijk niet toereikend zijn. In 2023 was er voldoende regionaal budget voor uitvoering van BW, waardoor geen beroep gedaan is op lokaal gereserveerde middelen.

Volledigheidshalve merken we op dat in de 2e kwartaalrapportage vanuit product 1.4 € 110.000 is overgeheveld naar product 1.5 Zorg voor Jeugd en Sociale Veiligheid en in de 3e kwartaalrapportage € 45.000 naar product 1.7 Onderwijs t.b.v. een tekort op Leerplicht en op Onderwijsachterstanden. Daarnaast is in de 3e kwartaalrapportage € 500.000 van de begrote middelen voor Wmo teruggevloeid naar de algemene middelen.

1.5 Zorg voor Jeugd en Sociale Veiligheid

Wat wilden we bereiken?

We zetten in op vroegtijdig (lichte) hulp waar mogelijk en passende specialistische zorg waar nodig om (langdurige) uitval uit onderwijs te voorkomen.

Welke maatregelen hoorden daar bij?

Aan elke school is een jeugdprofessional gekoppeld die in afstemming met de jeugdverpleegkundige afspraken maakt over de samenwerking met als doel vroegsignalering en preventie te stimuleren.

Stand van zaken

Aan elke school is een jeugdprofessional en een jeugdverpleegkundige gekoppeld. Zij maken afspraken over hun inzet op de scholen over deelname aan de schoolondersteuningsteams en de inlooppreekuren. Wanneer nodig verwijzen zij een casus naar elkaar door.

In 2023 is het beleid op onderwijszorgarrangementen vastgesteld.

Stand van zaken

Het beleid op onderwijszorgarrangementen is bijna gereed. In de eerste helft van 2024 wordt het onderzoek afgerond naar de vraag hoe de financiering van een collectieve onderwijszorgarrangement eruit moet komen te zien en wat de verdeelsleutel is over de gemeenten.

Wat wilden we bereiken?

We zetten in op First Time Right.

Welke maatregelen hoorden daar bij?

We werken met ZorgDomein, waardoor de huisartsen rechtstreeks kunnen doorverwijzen naar Team Jeugd.

Stand van zaken

Zorgdomein is ingevoerd. Huisartsen kunnen hierdoor eenvoudig doorverwijzen naar Team Jeugd en ze maken ook daadwerkelijk gebruik van deze mogelijkheid.

Wat wilden we bereiken?

We investeren in het voorkomen, stoppen en blijvend oplossen van huiselijk geweld (HG) en kindermishandeling (KM).

Welke maatregelen hoorden daar bij?

Integraal gemeentelijke visie op aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling wordt in 2023 vastgesteld.

Stand van zaken

Het afgelopen jaar hebben jeugdzorgaanbieders Conaction en Almata continuïteitsproblemen gehad, waardoor er prioriteiten gesteld moesten worden. Hierdoor is het opstellen van een integraal gemeentelijk visie op aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling doorgeschoven naar het jaar 2024.

We zetten in op het voorkomen van zorgvragen voortvloeiend uit scheidingsproblematiek.

Stand van zaken

Het afgelopen jaar hebben we ervoor gezorgd dat jongeren gebruik kunnen maken van het laagdrempelige online platform Villa Pinedo. In 2024 worden voor elke leeftijdscategorie één of meerdere interventies uitgewerkt, waardoor kinderen van alle leeftijden bediend kunnen worden met een voor hen passend aanbod.

Wat geven we uit aan 1.5 Zorg voor Jeugd en Sociale Veiligheid?

Bedragen in €	Primaire Begroting 2023	Begrotings-wijzigingen 2023	Begroting 2023 (incl. wijzigingen)	Realisatie 2023	Verschil 2023
Baten	0	0	0	5.646	5.646
Lasten	-6.696.355	-460.000	-7.156.355	-6.727.820	428.535
Saldo	-6.696.355	-460.000	-7.156.355	-6.722.173	434.182

Wat veroorzaakt het verschil?

In 2023 zijn de uitgaven op het gebied van jeugdwetvervoer, de tarieven van jeugdzorgarrangementen en het aantal hoogcomplexje jeugdzorgarrangementen C, D en E gestegen. Tot en met het 3e kwartaal was de verwachting dat het begrote budget (incl. de extra Rijksmiddelen Jeugd) hierdoor volledig benodigd zou zijn. In het laatste kwartaal zijn echter relatief weinig hoogcomplex arrangementen afgegeven en bleek dat in 2023 geen enkele jeugdige uit onze gemeente gebruik heeft gemaakt van JeugdzorgPlus. Het overschot op dit product vloeit bij het vaststellen van deze jaarrekening terug naar de algemene middelen.

In 2024 worden gemeenten gekort op de extra Rijksmiddelen Jeugd. Wel wordt verwacht dat gemeenten vanuit de Hervormingsagenda Jeugd bepaalde ontwikkelingen in gang zetten. Het

positieve (financiële) effect van deze veranderingen wordt echter niet in 2024 verwacht, waardoor het realistisch is dat het begrote bedrag 2024 onvoldoende kan zijn en alsnog een beroep gedaan zal worden op de algemene middelen.

1.6 Gezondheid en Sport

Wat wilden we bereiken?

Met lokale en regionale partners zetten we in op een gezonde leefstijl, vitaliteit en psychische gezondheid.

Welke maatregelen hoorden daar bij?

We behouden een sluitend AED-netwerk in onze gemeente.

Stand van zaken

In 2023 hebben vier EHBO-verenigingen in de gemeente Woensdrecht subsidie ontvangen. Deze EHBO-verenigingen dragen zorg voor het in stand houden van een dekkend AED-netwerk, evenals het controleren van de werking van de AED's. Verder heeft de gemeente in 2023 negentien nieuwe AED-kasten aangekocht, naar aanleiding van een vraag vanuit de EHBO-verenigingen.

We faciliteren de jeugdgezondheidszorg, inclusief rijksvaccinatieprogramma.

Stand van zaken

TWB (Thuiszorg West-Brabant) voert voor de gemeente Woensdrecht de jeugdgezondheidszorg 0-4 jaar uit. Vanaf 4 jaar wordt de jeugd-gezondheidszorg uitgevoerd door GGD West-Brabant. Beide partijen voerden in 2023 dus een deel van het Rijksvaccinatieprogramma uit. De prenatale huisbezoeken werden uitgevoerd door TWB. De gemeente Woensdrecht verstrekke in 2023 aan beide partijen financiële middelen om deze taken uit te voeren.

We faciliteren de uitvoering van de wettelijke taken op het gebied van de publieke gezondheidszorg.

Stand van zaken

Onder de wettelijke taken vallen bijvoorbeeld infectieziektebestrijding, ouderengezondheidszorg, jeugdgezondheidszorg en prenatale voorlichting, maar ook collectieve preventie. De uitvoering van deze taken is belegd bij GGD West-Brabant. De gemeente Woensdrecht verstrekke hiervoor in 2023 subsidie aan de GGD. Zie voor jeugdgezondheidszorg ook de separate maatregel.

We faciliteren het uitvoeringsprogramma volksgezondheid en preventie -en handhavingsplan alcohol Brabantse Wal.

Stand van zaken

Jaarlijks reserveren we een bedrag van € 5.000,- voor deze uitvoeringsplannen (€ 2.500,- per plan) binnen het budget Actiekaarten. Echter is er in 2023 geen gebruik van gemaakt. We voegen dit budget in 2024 toe aan het reguliere budget actiekaarten.

We sluiten een Leefstijlakkkoord (combinatie sport- en preventieakkkoord).

Stand van zaken

Het Woensdrechtse Leefstijlakkkoord is in november 2022 vastgesteld door het college van B&W. Het richt zich op verschillende doelgroepen en omvat de speerpunten sporten en bewegen, gezonde leefstijl en samen sterk. In 2023 is, samen met een groot aantal partners, uitvoering gegeven aan het Leefstijlakkkoord. Het aantal interventies dat we al uitvoerden onder het Sportakkkoord is verder uitgebreid. Deze sluiten aan bij de doelen en het plan van aanpak van GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord) dat is opgeleverd in 2023. In het kader van GALA diende 2023 als overgangsjaar. Vanaf 2024 kunnen we structureel gaan inzetten op de 13 programma's die onder de Brede Spuk GALA vallen, alsmede de drie speerpunten uit het Woensdrechtse Leefstijlakkkoord.

We zetten lokaal en regionaal in op een coalitie Kansrijke Start om kinderen de eerste 1000 dagen van het leven een zo goed mogelijke start te bieden.

Stand van zaken

In 2023 is regionaal een samenwerking rondom geboortezorg en Kansrijke Start gestart in de regio West-Brabant met de gemeenten rondom het Bravis Ziekenhuis. Lokaal zijn in 2023 verschillende preventieve interventies in het kader van Kansrijke Start geïmplementeerd, zoals Stevig Ouderschap en cursussen Voorbereid Ouderschap, Babymassage en Muziek op Schoot. Er is nog geen formele lokale of regionale coalitie Kansrijke Start opgezet in 2023. In het IZA staat dat, in samenwerking met zorgverzekeraars, gemeenten een ketenaanpak Kansrijke Start moeten realiseren. In 2024 wordt de samenwerking (zowel lokaal als regionaal) verder uitgebreid.

We zetten lokale actiekaarten 'preventie gezondheid' in.

Stand van zaken

In 2023 werden actiekaarten ingezet vanuit het budget preventie gezondheid. De doelgroepen waarvoor deze actiekaarten zijn ingezet zijn zeer divers: inwoners met dementie, jongeren met een handicap, mantelzorgers of eenzame ouderen. Het grootste gedeelte van deze actiekaarten is toegekend aan de BWI (Brede Welzijns Instelling). De activiteiten die zijn georganiseerd werden goed bezocht en voorzien duidelijk in een behoefte. Omdat de meeste actiekaarten onder de verschillende programma's van GALA kunnen vallen, is in 2023 een subsidieregeling GALA opgesteld. Deze wordt gezien als voorliggend op de actiekaarten in het jaar 2024.

Wat geven we uit aan 1.6 Gezondheid en Sport?

Bedragen in €	Primaire Begroting 2023	Begrotings-wijzigingen 2023	Begroting 2023 (incl. wijzigingen)	Realisatie 2023	Verschil 2023
Baten	0	350.393	350.393	139.313	-211.080
Lasten	-1.010.082	-413.030	-1.423.112	-1.220.699	202.413
Saldo	-1.010.082	-62.637	-1.072.719	-1.081.386	-8.667

Wat veroorzaakt het verschil?

Het gedeelte van de ontvangen middelen in het kader van leefstijlakkkoord is niet volledig uitgeven. Een deel van deze ontvangen middelen is meegenomen naar 2024 en een deel (wordt) terugbetaald aan het Rijk. Dit veroorzaakt een verschil in zowel de baten als de lastenkant. Het overige verschil aan de lastenkant wordt veroorzaakt door een drietal ontwikkelingen. Zo hadden we in 2023 hogere kosten voor de uitvoering van de Wko (Wet Inspecties Kinderopvang). Ook vielen de kosten voor de buurtsportcoaches iets hoger uit. Daar tegenover staan meevallers vanuit de jeugdgezondheidsorganisaties GGD en TWB.

1.7 Onderwijs

Wat wilden we bereiken?

Het bevorderen van de zelfredzaamheid van leerlingen die nu gebruik maken van het leerlingenvervoer (voortgezet onderwijs).

Welke maatregelen hoorden daar bij?

We dragen zorg voor de voorbereiding en implementatie van Persoonlijke Vervoers Ontwikkelings Plannen (PVOP).

Stand van zaken

In 2023 hebben de voorbereiding en implementatie van Persoonlijke VervoersOntwikkelingsplannen (PVOP) nog niet plaatsgevonden. In 2024 wordt dit alsnog opgepakt.

Wat wilden we bereiken?

De onderwijshuisvesting voldoet aan de behoefte. Ruimtes worden efficiënt gebruikt.

Welke maatregelen hoorden daar bij?

We borgen de uitvoering van het Integraal Huisvestingsplan (IHP).

Stand van zaken

In 2023 is de voorbereidende fase van de realisatie van het Integraal Kindcentrum (IKC) Fortuna afgerond en is de bouw van de school gestart. De bouw is in 2023 voorspoedig verlopen en de oplevering staat gepland voor de zomer 2024. De school kan dan in gebruik genomen worden bij de start van het schooljaar 2024-2025. Naast de bouw van de school zal in het voorjaar ook gestart worden met de aanpak van de Fortuinstraat en de aanleg van de kiss & ride plekken. Dit dient voor de ingebruikname van de school gereed te zijn.

De aanbesteding voor 't Paviljoen in Ossendrecht is in 2023 gestart en de eerste resultaten worden begin 2024 verwacht. Een belangrijk onderdeel in dit proces is stikstof. Aan de marktpartijen is als uitgangspunt meegegeven dat de stikstofberekening op nul moet uitkomen.

Wat wilden we bereiken?

<i>We voorkomen achterstanden en kansenongelijkheid.</i>
--

Welke maatregelen hoorden daar bij?

Als een van de 16 gemeenten binnen het Regionaal Bureau Leren (RBL) werken we mee aan het stimuleren en behalen van startkwalificaties door jongeren en het begeleiden van kwetsbare jongeren zonder startkwalificatie naar kansrijkere posities.

Stand van zaken

In het schooljaar 2022-2023 zien we in gemeente Woensdrecht, net zoals in de regio én het hele land, een stijging van verzuimmeldingen, thuiszitters en voortijdig schoolverlaters. In de gemeente is in 2023 door de trajectbegeleiders en leerplichtambtenaren hard gewerkt om te trachten alsnog zo veel mogelijk jeugdigen naar een startkwalificatie te begeleiden.

In 2023 is onder andere het thuiszitterspact herijkt. Hierin worden samenwerkingsafspraken gemaakt tussen jeugdprofessionals, onderwijsprofessionals en andere partners in het sociaal domein met het doel om kinderen zo kort mogelijk thuis te laten zitten zonder een passend onderwijsaanbod. Daarnaast heeft in 2023 in samenwerking met de RBL-gemeenten ook het NEET-project (Not in Education Employment or Training) doorgang gekregen, waarin begeleiders jongeren van (18 tot 23 jaar) (thuis) benaderen om hen (terug) naar school of naar werk te leiden.

In 2023 zijn we in Woensdrecht verder gegaan met de uitvoering van het LMC-uitvoeringsplan West-Brabant West 2021-2025. Dit doen we binnen de Netwerksamenwerking (gemeenten Bergen op Zoom, Halderberge, Roosendaal, Steenbergen en Woensdrecht). In 2023 is de aanpak van de in 2022 opgerichte Actietafels geëvalueerd en structureel ingebed in de dienstverlening van de trajectbegeleiders. De Actietafels bestaan uit samenwerkende partners van verschillende disciplines, zoals participatie, onderwijs en zorg, die samen aan de slag gaan met complexe casuïstiek van (dreigende) voortijdige schoolverlaters. Daarnaast is de capaciteit aan leerplichtambtenaren in de regio West-Brabant West opgehoogd.

Ten slotte is de doorontwikkeling van het RBL een belangrijke ontwikkeling geweest in 2023. In de eerste helft van 2024 zal deze doorontwikkeling, die gericht is op een betere organisatie van het gemeenschappelijke orgaan en een betere samenwerking, afgerond worden.

Samen met de verschillende partners investeren we in een doorlopende ontwikkel- en leerlijn (Voor- en Vroegschoolse Educatie, Onderwijsachterstandenbeleid en volwasseneneducatie).

Stand van zaken

De doorlopende ontwikkel- en leerlijn is een belangrijk gespreksondewerp van de LEA (Lokaal Educatieve Agenda) en de REA (Regionaal Educatieve Agenda) geweest in 2023 waarbij de gemeente de trekkende rol heeft. Bij de lokale werkgroep onderwijsachterstanden en het DOPO (Directeurenoverleg Primair Onderwijs) wordt de doorlopende leerlijn ook structureel besproken. Daarnaast zijn de voorbereidingen voor een nieuw onderwijsachterstandenbeleid in 2023 gestart, omdat het huidige in 2023 verloopt. Hierbij worden de lokale onderwijs- en kinderopvangpartners actief betrokken. Het nieuwe beleid wordt in de eerste helft van 2024 opgeleverd en vastgesteld.

Samen met de kinderopvang- en onderwijspartners is in 2023 ook weer hard gewerkt om ouderbetrokkenheid te vergroten in de gemeente. Via het project "Thuis in Taal" dat haar derde jaar ingaat, worden ouders en (onderwijs)professionals gestimuleerd meer samen te werken, waardoor de kinderopvang en school beter verbonden zijn met thuis. Dit heeft een positieve invloed op de taalontwikkeling van (jonge) kinderen.

In gemeente Woensdrecht zijn door veelvuldige afstemming op verschillende niveaus de lijnen tussen uitvoering, beleid en bestuur kort, wat de samenwerking versterkt en wat er ook voor zorgt dat de uitvoering van het onderwijsachterstandenbeleid vaak leidt tot aanmelding van mensen bij volwasseneneducatie.

We blijven inzetten op de ontwikkeling van taalvaardigheid van inwoners die de Nederlandse taal willen leren en/of verbeteren. We vergroten de taalkundige en digitale vaardigheden van onze inwoners en hebben extra aandacht voor overheidscommunicatie.

Stand van zaken

De aanpak van laaggeletterdheid voor volwassenen wordt in gemeente Woensdrecht in het To-Taalhuis georganiseerd. Er zijn inmiddels meerdere taalklassen die begeleid worden door docenten van Curio en taalgroepen die begeleid worden door vrijwilligers van BWI of de Bibliotheek West-Brabant. Hierbij is in 2023 ingespeeld op de actuele behoefte in de gemeente, bijvoorbeeld met extra taalgroepen op de Tijdelijke Gemeentelijke Opvang (TGO) in Putte.

Eind 2022 is in de bibliotheek in Hoogerheide het Informatiepunt Digitale Overheid (IDO) geopend. Hier kunnen mensen laagdrempelig terecht voor vragen over (digitale) overheidsdiensten, zoals het aanvragen van een DigiD. In Ontmoetingscentrum De Bunt in Putte is in 2023 ook het extra IDO pop-up spreekuur gestart. Op deze locatie worden sinds 2023 ook Klik & Tik-cursussen door de Bibliotheek West-Brabant georganiseerd.

Ten slotte is voor bijna alle gemeenteambtenaren in 2023 een awareness-sessie georganiseerd over o.a. duidelijke overheidstaal. Het Taalpanel verzorgde deze sessies. De (taal)expertise van het Taalpanel kon gedurende 2023 ingezet worden door de ambtelijke organisatie om brieven of beleidsstukken duidelijker en leesbaarder te maken.

Wat wilden we bereiken?

<i>We stimuleren jongeren om meer te lezen en om verstandig om te gaan met internet, sociale media en games.</i>

Welke maatregelen hoorden daar bij?

Wij schakelen lees-media-consulent in.

Stand van zaken

In 2023 zijn leesmediaconsulenten actief geweest op zes van de acht basisscholen (te weten: De Dobbelsesteen, Klim-Op, Delphin, 't Paviljoen, Fortuna (Woensdrecht) en Fortuna (Hoogerheide)). De

leesmediaconsulenten geven een extra impuls aan het leesonderwijs door deel uit te maken van de docententeams. Hiermee kan op basisscholen een extra stap gezet worden in het tegengaan van onderwijs- en leesachterstanden. Op de kinderopvang in Ossendrecht ('t Paviljoen) is (als pilot) in 2023 een leesmediaconsulent gestart voor de doelgroep 0-4-jarigen om op die manier leesplezier in een nog vroeger stadium te bevorderen.

Wij zetten ons in voor een bibliotheek op school op maat.

Stand van zaken

Eind 2022 hebben met alle basisschooldirecteuren gesprekken plaatsgevonden inzake de behoefte en wensen naar een (vorm van) een Bibliotheek op school. In Woensdrecht is hierbij het uitgangspunt geweest dat de vraag van de scholen voorop staat. Naar aanleiding van deze gesprekken is voor zes basisscholen de samenwerking aangegaan/gecontinueerd met de Bibliotheek West-Brabant. Hier zijn naast het opzetten of uitbreiden van schoolbibliotheken ook leesmediaconsulenten actief geweest in 2023. Op de basisschool in Huijbergen (Ste. Marie) is de samenwerking met Bibliotheek Huijbergen verder uitgebreid en verstevigd. Deze bibliotheek heeft voor een collectie op maat gezorgd. Op de basisschool in Putte (Op Dreef) is er al een lange tijd een samenwerking met Bibliotheek Kapellen. De bedoeling was dat in 2023 de bestaande boekencollectie op de basisschool door deze bibliotheek zou worden uitgebreid, maar dit zal pas in 2024 gecompleteerd worden.

Wat geven we uit aan 1.7 Onderwijs?

Bedragen in €	Primaire Begroting 2023	Begrotings-wijzigingen 2023	Begroting 2023 (incl. wijzigingen)	Realisatie 2023	Verschil 2023
Baten	427.275	-14.194	413.081	387.571	-25.510
Lasten	-2.676.696	-26.749	-2.703.445	-2.502.890	200.555
Saldo	-2.249.421	-40.943	-2.290.364	-2.115.319	175.045

Wat veroorzaakt het verschil?

Binnen het product 1.7 Onderwijs wordt 2023 afgesloten met een positief resultaat. Het grootste gedeelte van het (positieve) resultaat is te verklaren door lagere kapitaallasten voor de huisvesting van basisonderwijs en lagere vaste lasten voor de accommodatie van bijzonder voortgezet onderwijs. In 2023 zijn er ook minder uitgaven geweest aan leerlingenvervoer dan verwacht. De uitgaven op dit budget zijn afhankelijk van de hoeveelheid leerlingen die gebruik maken van leerlingenvervoer én afhankelijk van de afstanden die zij (moeten) afleggen. De uitgaven fluctueren derhalve. In 2022 (en een groot gedeelte van 2023) was de verwachting dat de uiteindelijke uitgaven in 2023 hoger zouden uitkomen dan dat ze in de praktijk gebleken zijn.

In 2023 waren ook de gemeentelijke vaste lasten, zoals schoonmaakkosten en uitgaven voor gas en elektriciteit, voor bibliotheken in de gemeente minder hoog dan begroot. Ten slotte waren de uitgaven aan peutersubsidie in 2023 minder hoog dan in 2022, maar de verwachting is dat de kosten in 2024 weer zullen stijgen. De uitgaven op deze post fluctueren, net zoals de uitgaven op leerlingenvervoer, ook jaarlijks, afhankelijk van de hoeveelheid peuters in de gemeente en de hoeveelheid ouders die ervoor kiezen hun peuters naar de opvang te brengen.

1.8 Indicatoren

Lokale indicatoren Programma 1. Sociaal Domein

Met ingang van de programmabegroting 2020 zijn de verplichte BBV-indicatoren aangevuld met een aantal lokale indicatoren:

Lokale indicator	2019	2020	2021	2022	2023
1. Tevredenheid met Wmo-ondersteuning	90,0 %	89,0 %	91,0%	89%	nmb
2. Inzet van maatwerkvoorzieningen Jeugd en Wmo	1650	1927	1628	1518	1579

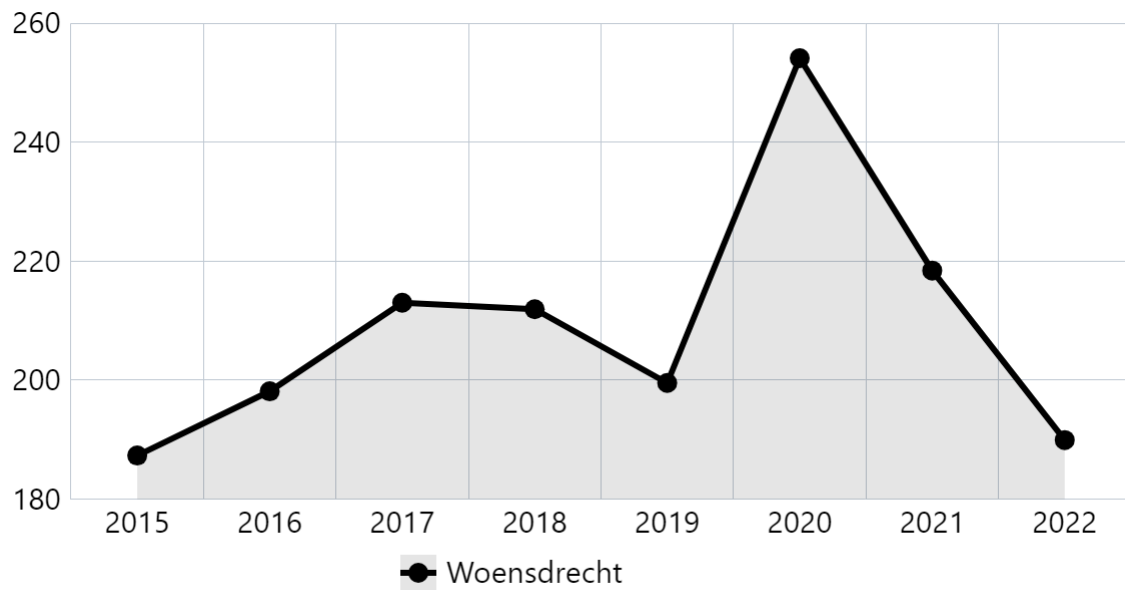
Toelichting lokale indicatoren:

1. De mate waarin cliënten tevreden zijn over de ondersteuning die zij van de gemeente Woensdrecht ontvangen op het gebied van Wmo. Het percentage geeft weer in welke mate men het eens is met de volgende stelling: 'De ondersteuning die ik krijg past bij mijn hulpvraag'. Bron: wettelijk cliëntonderzoek.
2. Totaal aantal afgegeven indicaties maatwerkvoorzieningen Jeugdhulp en Wmo. Bron: Suite4SociaalDomein.

Verplichte BBV Indicatoren Programma 1

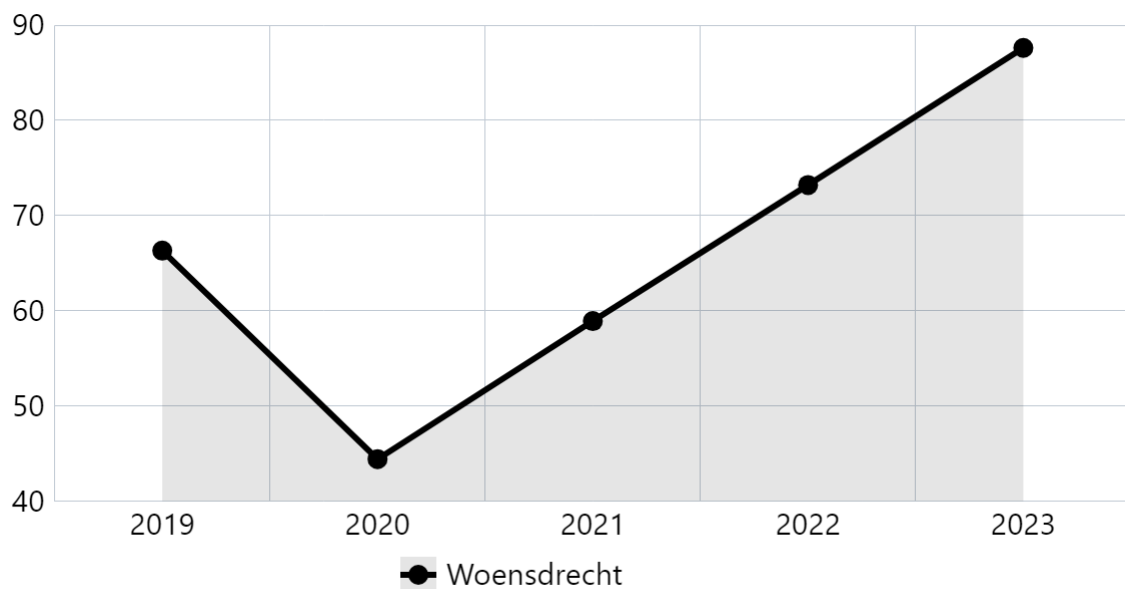
In deze paragraaf worden de indicatoren behorende bij Programma 1. Sociaal Domein weergegeven. Deze cijfers worden automatisch opgehaald van www.waarstaatjegemeente.nl en www.woensdrecht.incijfers.nl. Voor verdere verdieping en vergelijking met Nederland, Provincie Noord-Brabant en andere gemeenten verwijzen wij u graag naar deze twee websites. Wanneer cijfers, jaarschijven of toelichtingen ontbreken, ontbraken ze ten tijde van het opstellen van dit document in de bron. Gemeente Woensdrecht heeft daar geen invloed op. In een volgend document worden deze indicatoren waarschijnlijk geactualiseerd.

Personen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners

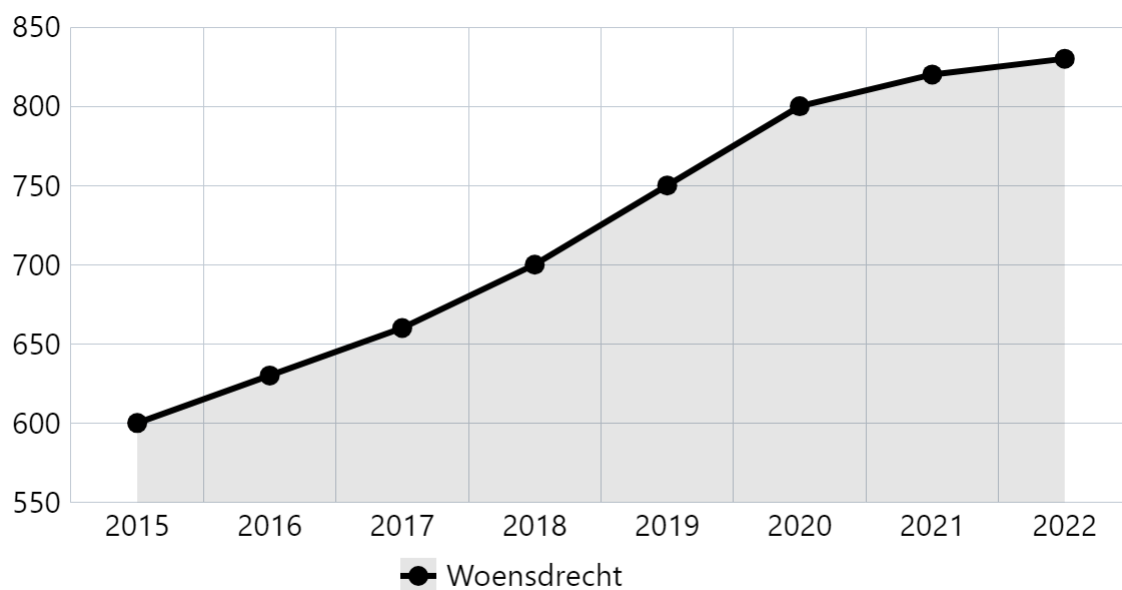
Gebied	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Woensdrecht	187	198	213	212	200	254	218	190

Lopende Re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners van 15-64 jaar

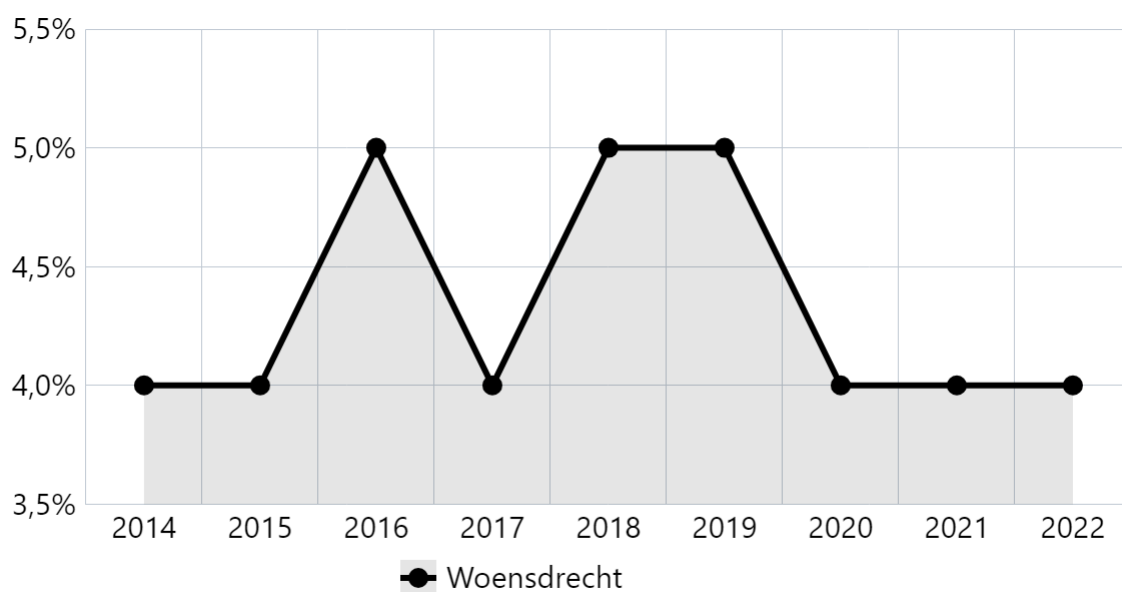
Gebied	2019	2020	2021	2022	2023
Woensdrecht	66	44	59	73	88

Clënten met een maatwerkarrangement Wmo per 10.000 inwoners

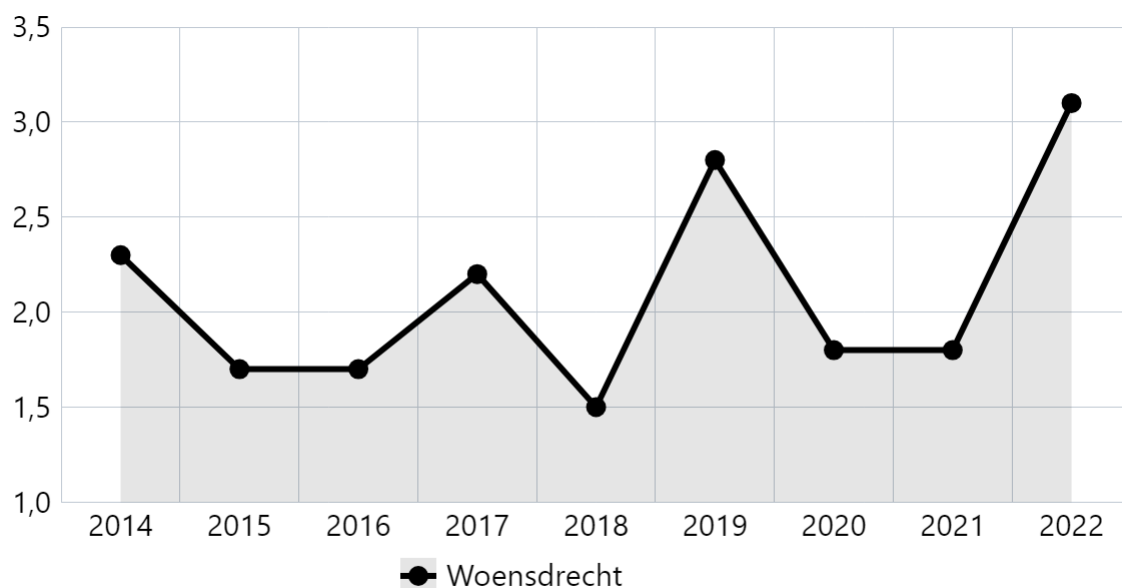
Gebied	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Woensdrecht	600	630	660	700	750	800	820	830

Kinderen in uitkeringsgezin in % van kinderen tot 18 jaar

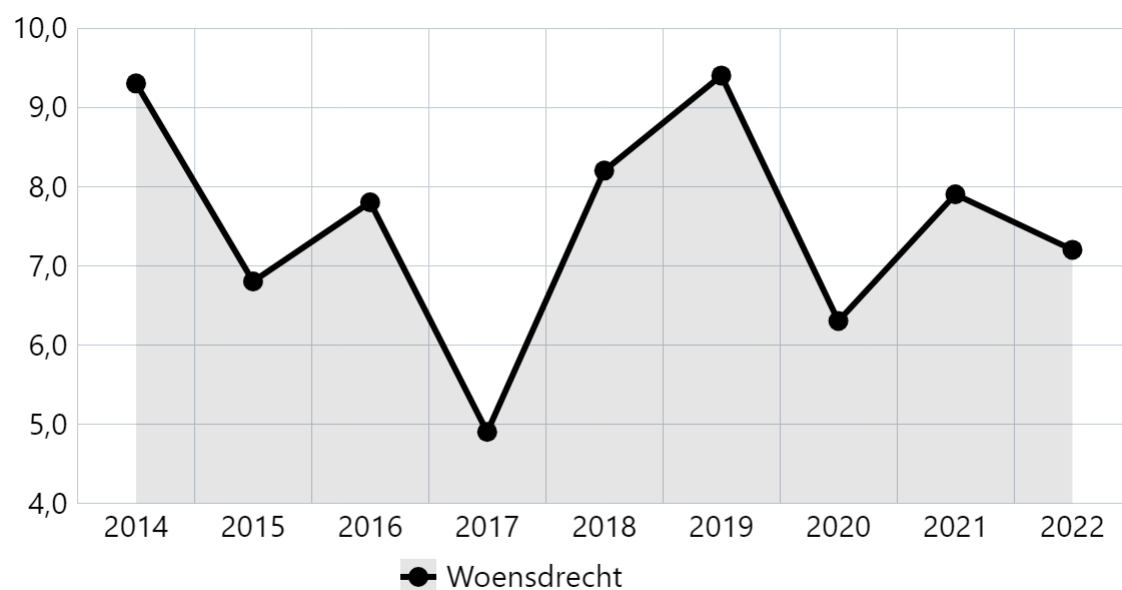
Gebied	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Woensdrecht	4,0%	4,0%	5,0%	4,0%	5,0%	5,0%	4,0%	4,0%	4,0%

Voortijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie in % van deelnemers aan het VO en MBO onderwijs

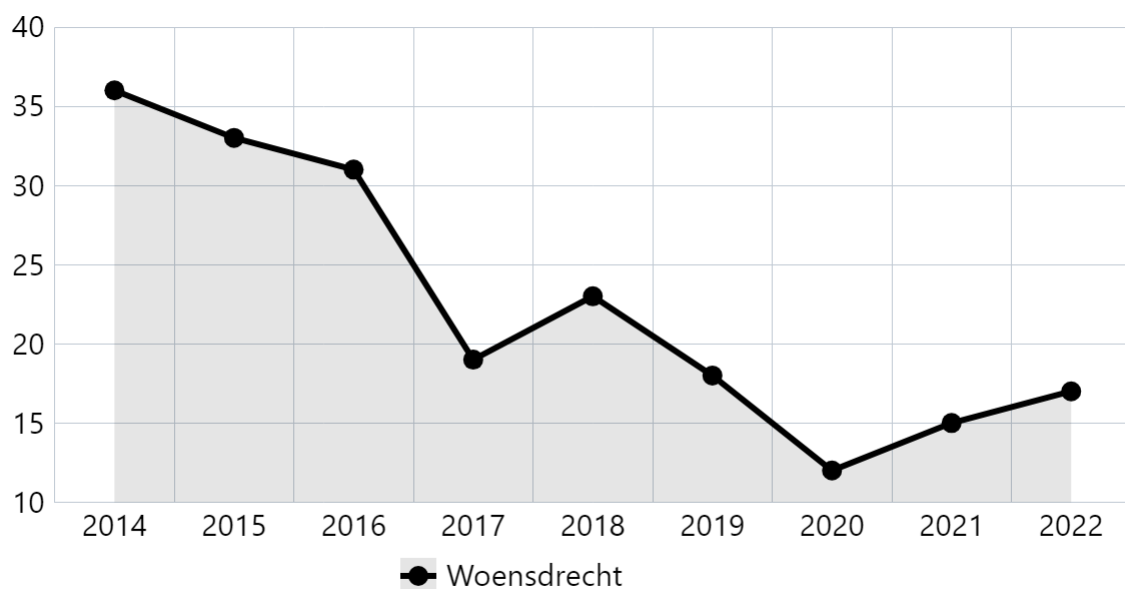
Gebied	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Woensdrecht	2,3	1,7	1,7	2,2	1,5	2,8	1,8	1,8	3,1

Absoluut verzuim per 1000 leerlingen

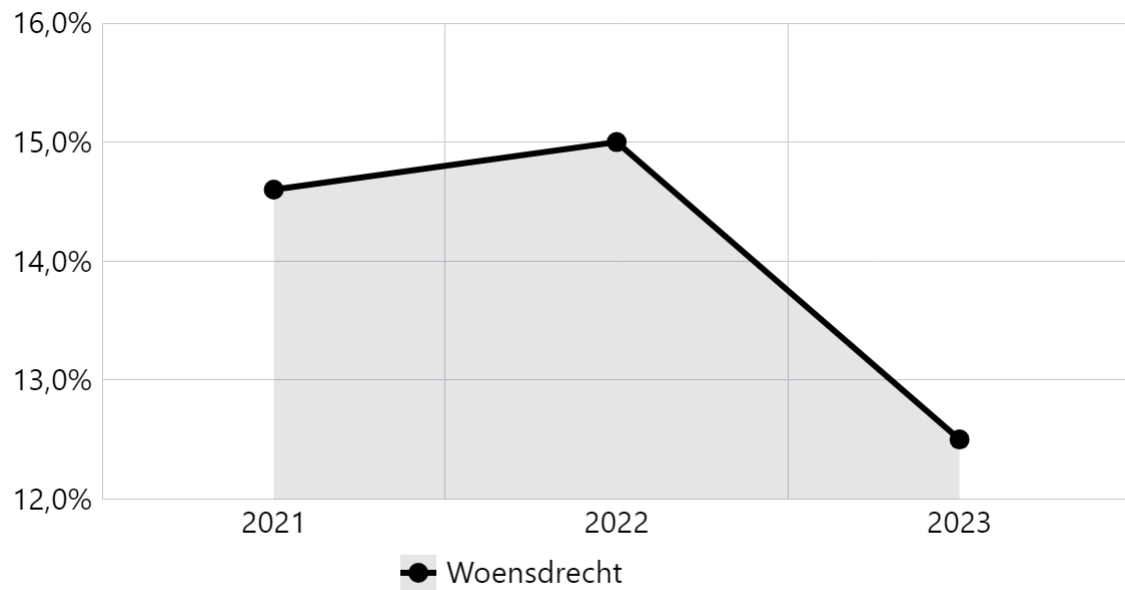
Gebied	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Woensdrecht	9,3	6,8	7,8	4,9	8,2	9,4	6,3	7,9	7,2

Relatief verzuim aantal per 1.000 leerlingen

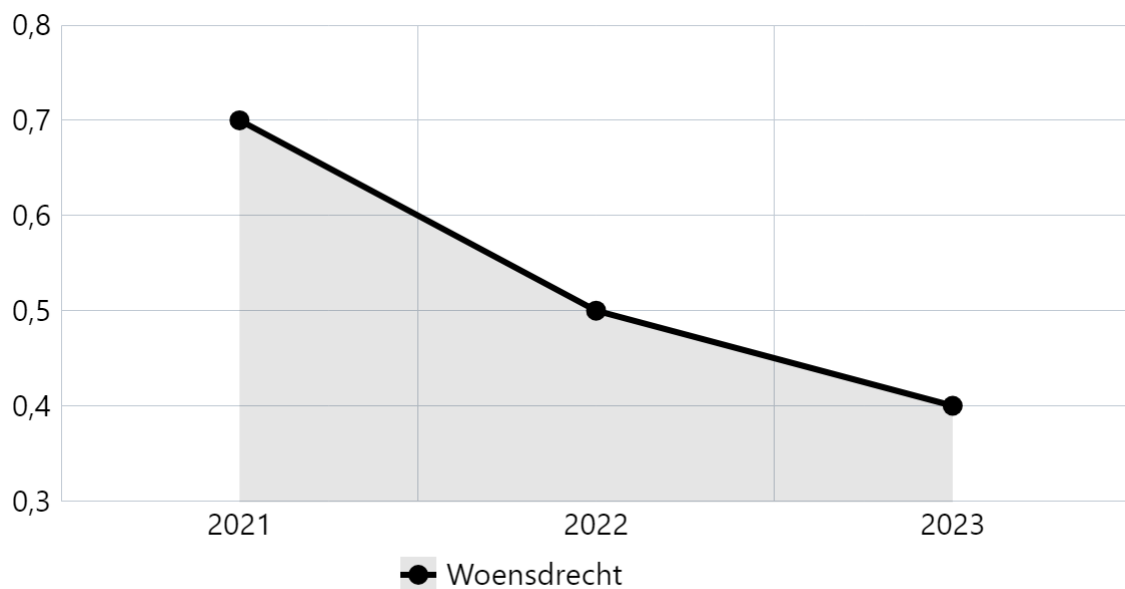
Gebied	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Woensdrecht	36	33	31	19	23	18	12	15	17

Jongeren met jeugdhulp in % van alle jongeren tot 18 jaar

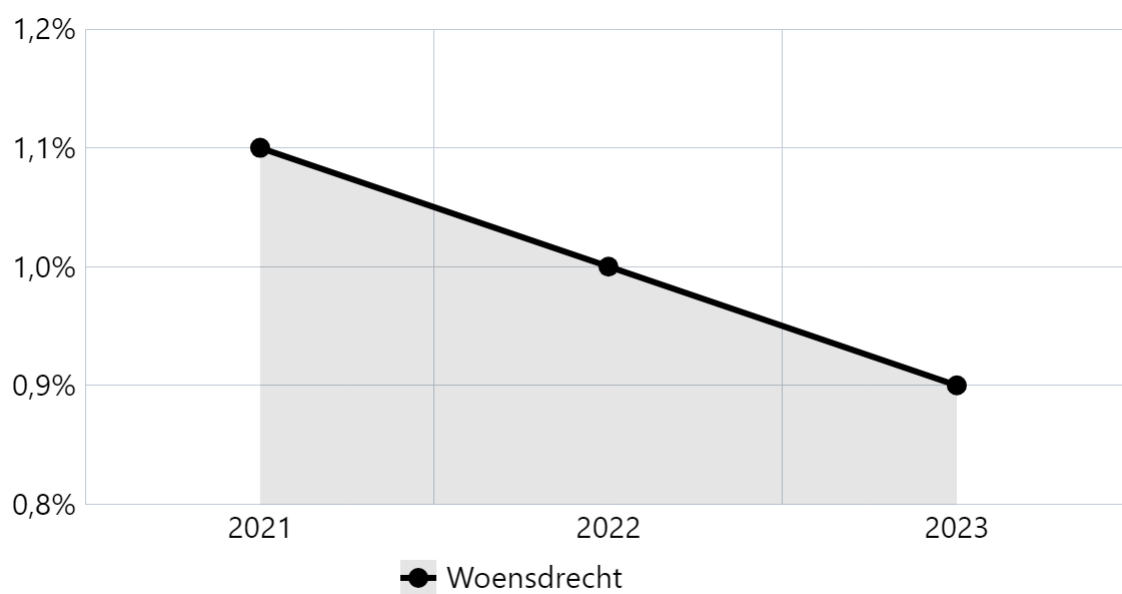
Gebied	2021	2022	2023
Woensdrecht	14,6%	15,0%	12,5%

Jongeren met jeugdreclassering in % van alle jongeren tot 18 jaar

Gebied	2021	2022	2023
Woensdrecht	0,7	0,5	0,4

Jongeren met jeugdbescherming in % van alle jongeren tot 18 jaar

Gebied	2021	2022	2023
Woensdrecht	1,1%	1,0%	0,9%

